

SITUACIÓ LEGAL DE LES PERSONES ESTRANGERES A ESPANYA: RESIDÈNCIA I TREBALL

Les autoritzacions de residència i treball

Les autoritzacions de residència i treball acrediten que la persona estrangera pot residir i treballar a Espanya i treballar en igualtat de condicions a les persones espanyoles.

(Durant el primer any de vigència de les autoritzacions de residència i treball, es poden establir restriccions tant pel que fa a l'àmbit territorial com al sector d'activitat).

Autoritzacions inicials per residir i treballar per compte aliè

Les persones estrangeres que no es trobin a Espanya o que no siguin residents legals podran accedir a una autorització de residència i treball per compte aliè si obtenen un contracte de treball per part d'una empresa. L'empresa ha de tramitar l'oferta davant [l'oficina de Treball](#) corresponent.

Com a norma general, es pot contractar una persona estrangera no comunitària si la situació nacional d'ocupació permet la seva contractació:

- a) L'ocupació per a la qual es necessita contractar-la està inclosa al [Catàleg d'ocupacions de difícil cobertura](#) vigent en aquell moment.
- b) El lloc ofert es correspongui amb una ocupació de les que es recullen a la [gestió col·lectiva de contractacions en origen](#).
- c) Les oficines de Treball certifiquen la dificultat de trobar persones candidates adequades i disponibles per a una ocupació concreta.

Si es resol favorablement l'expedient i s'atorga aquesta autorització de residència i treball la persona treballadora disposarà del termini d'un mes, a comptar des de la notificació a l'empresa de la resolució, per presentar-se personalment davant el Consolat d'Espanya en el seu país i sol·licitar el visat de residència i treball per compte aliè.

Aquest visat incorporarà l'autorització inicial de residència i treball per compte aliè i la seva vigència (1 any) començarà a comptar, des de la data en què efectui l'entrada a Espanya, i haurà de constar en el seu passaport o títol de viatge.

Aquestes autoritzacions inicials per compte aliè tenen una vigència d'1 any i es poden restringir per a un àmbit territorial determinat i per a una activitat laboral concreta.

Renovacions de les autoritzacions de residència i treball per compte aliè

En tots els casos és la persona interessada qui sol·licita la renovació de les autoritzacions de residència i treball per compte aliè.

Aquesta renovació s'ha de fer en el model oficial corresponent, durant els **60 dies naturals previs**, a la data d'expiració de la vigència de la seva autorització i es pot presentar a qualsevol registre públic. La presentació de la sol·licitud en aquest termini prorroga la validesa de l'autorització fins la resolució del seu procediment.

Cal presentar els documents que acreditin les condicions per al seu atorgament juntament amb la sol·licitud.

L'autorització de residència i treball per compte aliè es renovarà a la seva expiració, en el supòsit que s'acrediti la continuïtat en la relació laboral que va donar lloc a l'atorgament de l'autorització que es pretén renovar.

Així mateix, també es procedirà a la renovació quan la persona treballadora acrediti la realització habitual de l'activitat per a la qual es va atorgar l'autorització, durant un mínim de 6 mesos per any, i es trobi dins d'alguna de les situacions següents:

- Hagi subscrit un contracte de treball amb una nova empresa d'acord amb les característiques de la seva autorització per treballar.

- Disposi d'una nova oferta de treball (en qualsevol ocupació que pugui desenvolupar) i que es reuneixin els requisits que permeten la contractació de persones estrangeres.

Excepcionalment es renovarà l'autorització de la persona treballadora que hagi tingut un període d'activitat, de com a mínim 3 mesos per any, sempre que s'acrediti:

- a) que la relació laboral que va donar lloc a l'autorització i que es pretén renovar es va interrompre per causes alienes a la seva voluntat;
- b) que ha buscat activament feina i ha participat en les accions que determina el Servei Públic d'Ocupació;
- c) que en el moment de la sol·licitud de la renovació tingui un contracte de treball en vigor.

Quan procedeixi la **renovació** de l'autorització de treball i residència per compte aliè es farà per a un període de 2 anys, excepte que correspongui una autorització de residència permanent. Una autorització renovada permetrà l'exercici de qualsevol activitat per tot el territori nacional.

Un cop que s'ha notificat la resolució favorable la persona estrangera haurà de sol·licitar en el termini d'un mes la Targeta d'Identificació d'Estranger.

Autoritzacions inicials per residir i treballar per compte propi

En el supòsit de les autoritzacions de residència i treball per compte propi, la persona treballadora haurà de presentar personalment en la sol·licitud oficial per al visat la petició d'autorització de residència i treball per compte propi davant el Consolat espanyol corresponent al seu país de residència.

Si s'atorga aquesta autorització la persona interessada ha de recollir el visat en el termini d'1 mes des de la notificació de l'atorgament. Si transcorregut aquest període no el recollís s'entendrà que renuncia al mateix i s'arxivarà l'expedient.

Aquest visat porta incorporat l'autorització inicial de residència i treball per compte propi amb una vigència d'1 any, que començarà a comptar des del moment que entri en el territori espanyol. Aquesta data es farà constar en el passaport o en el títol de viatge.

Un cop en Espanya, disposarà de 3 mesos per iniciar l'activitat i sol·licitar la seva afiliació i l'alta a la Seguretat Social.

Renovació de l'autorització de residència temporal i treball per compte propi

L'autorització de residència temporal i treball per compte propi podrà ser renovada a la seva expiració quan s'acrediti tant la continuïtat en l'activitat que va donar lloc a l'autorització a renovar, com al compliment de les obligacions fiscals i de la Seguretat Social.

Els termes de la renovació quant als terminis són els mateixos que en la renovació de l'autorització de residència temporal i de treball per compte d'altri.

L'autorització de residència i treball per compte propi renovada tindrà una vigència de 2 anys, llevat que correspongui una autorització de residència permanent.

Un cop que s'ha notificat la resolució favorable, la persona estrangera haurà de sol·licitar en el termini d'1 mes la Targeta d'Identificació d'Estranger.

Important: Obligació de sol·licitar la targeta d'identificació d'estranger (TIE)

Les persones treballadores amb una autorització inicial per residir i treballar a Espanya per compte aliè o per compte propi en el termini d'1 mes a partir de la seva entrada en Espanya han de sol·licitar la seva Targeta d'Identitat d'Estranger (TIE); i ho han de fer personalment a l'oficina corresponent. Aquesta targeta té la mateixa durada que l'autorització temporal i l'haurà de recollir la persona interessada.

Autoritzacions de residència de llarga durada

Aquesta autorització de residència s'atorga quan la persona ha estat a Espanya amb residència legal i continuada per un temps de 5 anys. La residència de llarga durada és per a temps indefinit i permet a la persona estrangera treballar en les mateixes condicions que la resta de la ciutadania espanyola.

També és pot atorgar aquest tipus d'autorització en altres supòsits, com per exemple, a les persones espanyoles d'origen que han perdut aquesta condició o bé a les persones estrangeres que han contribuït de manera destacada al progrés econòmic, científic o cultural d'Espanya.

Els titulars d'aquest tipus d'autorització han de renovar la targeta cada 5 anys.

Autoritzacions de residència i treball per compte aliè de durada determinada

Es tramitarà pel procediment previst per a les autoritzacions de residència i treball per compte aliè, amb certes especificitats legals.

Aquesta autorització permet el desenvolupament de les activitats següents:

- a) De temporada o campanya: la seva durada coincidirà amb la del contracte o contractes de treball, amb el límit màxim de 9 mesos dins d'un període de 12 mesos consecutius.

- b) D'obra o servei per al muntatge de plantes industrials o elèctriques, construcció d'infraestructures, edificacions i xarxes de subministrament elèctric, gas, ferrocarrils, i telefònics, instal·lacions i manteniment d'equips productius, així com la seva posada en marxa i reparacions, entre d'altres.
- c) De caràcter temporal realitzades per personal d'alta direcció, esportistes professionals, i altres col·lectius que determini el Ministeri de Treball i Immigració mitjançant Ordre ministerial.
- d) Per a la formació i realització de pràctiques laborals.

La durada de l'autorització coincidirà amb la del contracte de treball, amb el límit d'un any en els supòsits previstos en les lletres b), c) i d) i no serà susceptible de renovació, sense perjudici de les possibilitats de pròrroga previstes en la legislació laboral.

Autorització de residència per reagrupament familiar

Les persones que es trobin a Espanya amb una autorització de residència per reagrupament familiar, que tinguin edat de treballar i que siguin cònjuges o fills i filles de la persona reagrupant, podran treballar sense necessitat de cap altre tràmit administratiu.

Tant els cònjuges com els fills i filles majors d'edat podran obtenir una autorització de residència independent quan disposin de mitjans econòmics suficients per cobrir les seves necessitats.

Modificació de la situació de residència a la de situació de residència i treball per compte propi o aliè

Les persones estrangeres que es trobin a Espanya amb una autorització per residir i que portin al menys 1 any de residència legal podran accedir a la situació de residència i treball per compte aliè quan l'empresari o empresària com a subjectes legitimats presentin la sol·licitud d'autorització per residir i treballar i compleixin determinats requisits laborals. No es tindrà en compte la situació nacional d'ocupació per a la sol·licitud d'aquestes autoritzacions.

Les persones estrangeres que es trobin residint a Espanya com a conseqüència d'una **reagrupació familiar** podran accedir a aquesta modificació de situació, sense necessitat que hagi transcorregut un any de residència legal. Si el grau de parentiu amb la persona reagrupant és: cònjuge o fill/a, podran ser contractades directament per les empreses sense realitzar més tràmits administratius que els derivats del propi contracte.

En tots els supòsits, l'eficàcia d'aquesta autorització de treball estarà condicionada a la posterior afiliació i/o alta a la Seguretat Social en el termini d'un mes des de la notificació realitzada a l'empresa.

Les persones estrangeres no comunitàries a qui se'ls aplica el règim comunitari per ser familiars d'una persona nacional d'un país de la UE o de l'EEE, quan deixin de tenir aquesta condició, podran accedir a una autorització de residència i treball per compte propi o aliè en funció de si compleixen els requisits establerts.

Modificació de les autoritzacions de residència i treball

- a) Modificació de les autoritzacions inicials: es podrà modificar l'àmbit territorial o l'activitat econòmica inicialment atorgat sempre a petició de la persona interessada. En el supòsit que es tracti d'una modificació de l'activitat laboral es tindrà en compte que la situació nacional d'ocupació ho permeti.
- b) Modificacions de les autoritzacions de residència i treball per compte aliè/ residència i treball per compte propi: aquests tipus d'autoritzacions podran modificar-se, respectivament en autoritzacions de treball per compte aliè i per compte propi, a sol·licitud de la persona interessada, sempre que s'hagi renovat ja la seva autorització inicial o que presenti la sol·licitud en el moment que correspongui realitzar la renovació d'autorització de la qual n'és titular i reuneixi determinades condicions que marca la normativa.

Cal tenir en compte que la nova autorització no ampliarà la vigència de l'autorització modificada. Si es tractés de modificacions sol·licitades en el moment de la renovació de l'autorització de la qual n'és titular, la seva vigència serà la que correspongui a la seva renovació.

Les excepcions a l'autorització de treball

No cal que obtinguin una autorització de treball les persones estrangeres que pretenguin desenvolupar les següents activitats al nostre país:

- Les persones tècniques i científiques estrangeres, invitades o contractades per l'Estat, les Comunitats Autònomes o altres organismes públics que tinguin per objecte la promoció i el desenvolupament de la investigació.
- Els professors/res estrangers/res invitats o contractats per una universitat espanyola.
- El personal de direcció i el professorat estranger d'institucions culturals que depenen d'altres estats o de caràcter privat, oficialment reconeguts en Espanya, i que desenvolupin en el nostre país programes culturals i docents dels seus respectius països.
- Els funcionaris/àries civils o militars d'altres estats que vinguin a Espanya per desenvolupar activitats en el marc d'acords de cooperació.
- Els i les corresponsals de premsa estrangera.
- Els membres de missions científiques internacionals que facin treballs i investigacions a Espanya.
- Els i les artistes que vinguin al nostre país per realitzar actuacions concretes que no impliquin una activitat continuada.
- Els ministres religiosos o representants de diferents esglésies si viatgen al nostre país per raons religioses.
- Les persones estrangeres que formen part dels òrgans de govern i administració de sindicats homologats internacionalment, sempre que limitin la seva activitat a funcions estrictament sindicals.
- Les persones espanyoles nacionals d'origen que haguessin perdut la nacionalitat espanyola.

Gener 2010